Posvet Kadrovska kriza v zdravstveni negi in babištvu – priložnosti za implementacijo sprememb

Pon, 01.12.2025 - 15:40
Natisni

Ljubljana, 1. december 2025 – V dvorani Državnega sveta Republike Slovenije je potekal posvet *Kadrovska kriza v zdravstveni negi in babištvu – priložnosti za implementacijo sprememb*, ki sta ga organizirali Zbornica zdravstvene in babiške nege – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije ter Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide. Namen posveta je bil nasloviti aktualne izzive pri zagotavljanju zdravstvenega varstva, ki so posledica pomanjkanja kadrov v zdravstveni in babiški negi. Zaradi naraš?ajo?ih delovnih obremenitev, upokojevanja izkušene generacije in druga?nih vrednot mlajših zaposlenih, se zdravstveni delavci soo?ajo z vse ve?jim pritiskom, kar vpliva na kakovost oskrbe in motivacijo za ostanek v poklicu.

Predsednica Zbornice – Zveze **Anita Prelec** je uvodoma poudarila, da kadrovska kriza ni posledica trenutnih razmer, temve? dolgoletnega zanemarjanja razvojnih potreb, pomanjkljivega vlaganja v izobraževanje ter preobremenjenosti in neustreznih pogojev dela. Opozorila je na nujnost sistemskih ukrepov – od dolgoro?nega kadrovskega na?rtovanja in izboljšanja delovnega okolja do pravi?nega vrednotenja in priznanja realne kompleksnosti dela, ki se mora jasno odražati v kariernem in pla?nem sistemu, ter spodbujanju naprednih znanj, ki izboljšujejo dostopnost, skrajšujejo ?akalne dobe in razbremenjujejo druge segmente zdravstvenega sistema. Poudarila je še, da bodo spremembe lahko zaživele le ob tesnem dialogu med stroko, odlo?evalci, izobraževalnimi institucijami in delodajalci.

Predsednik Državnega sveta Republike Slovenije **Marko Lotri?** je izpostavil, da kadrovska kriza v zdravstveni negi in babištvu ogroža kakovost zdravstvenega sistema. Poudaril je pomen ustrezne podpore in motivacije za ohranjanje obstoje?ega kadra, nujnost izobraževanja novih strokovnjakov na podro?ju zdravstvene in babiške nege ter oblikovanja celovite strategije, ki bo zagotovila dostopno, kakovostno in trajnostno zdravstveno oskrbo za vse državljane. Izpostavil je tudi raziskavo Ogledalo Slovenije, ki kaže, da medicinske sestre še vedno spadajo med poklice z najve?jim zaupanjem javnosti, kar je pomemben pokazatelj njihovega družbenega pomena.

Državni sekretar na Ministrstvu za zdravje RS **Denis Kordež** je spomnil, da ?eprav število kadrov iz leta v leto naraš?a, to ne zadostuje za pokritje potreb starajo?e se družbe. Izpostavil je vzpostavitev novega sektorja za kadre v zdravstvu ter že izvedene in na?rtovane sistemske ukrepe – od pla?ne reforme, ki je odpravila nesorazmerja, do dodatnih sredstev iz novele Zakona o zdravstveni dejavnosti ter napredka pri priznavanju poklicnih kvalifikacij. Med klju?nimi aktivnostmi je navedel tudi spodbujanje zanimanja za zdravstvene poklice med mladimi (kampanja Tim zdravje, karierni sejmi, razpis 100 štipendij) ter pilotni projekt bolni?ar–negovalec, ki poteka že drugo zaporedno leto.

Prof. dr. **Brigita Skela Savi?** (Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin) je predstavila klju?ne evropske trende, ki zaostrujejo izzive zdravstvenih sistemov: pomanjkanje zdravstvenih delavcev, naraš?anje kroni?nih bolezni in dolgoživost, vse ve?je potrebe ranljivih skupin ter krajšo in težje dostopno zdravstveno obravnavo. Opozorila je, da zanimanje za poklic medicinske sestre upada v vseh državah OECD, Slovenija pa z zgolj 33 diplomanti zdravstvene nege na 100.000 prebivalcev ostaja v zadnji ?etrtini EU. Posebej zaskrbljujo?i so zgodnji odhodi iz poklica – tretjina mladih zapusti delovno mesto že v prvem letu dela, k ?emur prispevajo ?ustvena iz?rpanost, neurejeni delovni pogoji, neustrezno vodenje, odsotnost na?rtovanja kariere ter visoka delovna obremenitev (ena diplomirana medicinska sestra v povpre?ju skrbi za 15,6 pacienta).

Anka Rode (Zavod RS za zaposlovanje) je poudarila, da se Slovenija soo?a s hitro rasto?im pomanjkanjem delovne sile in izrazitimi strukturnimi neskladji, kar potrjuje tudi Poklicni barometer 2026, ki napoveduje nadaljnji primanjkljaj kadra v zdravstveni oskrbi, šolstvu in gradbeništvu, pri ?emer so med najbolj deficitarnimi prav zdravstveni poklici. Predlogi ukrepov za strategijo 2025–2035 vklju?ujejo: pove?anje dotoka kadra, zadržanje obstoje?ih zaposlenih, profesionalizacijo in modernizacijo poklica, razbremenitev sistema, širitev izobraževalnih programov, štipendijske sheme z vezavo na sistem javnega zdravstva za 5 let, lažje zaposlovanje tujega kadra, jasne karierne poti, boljšo organizacijo dela, dvig pla?, razvoj naprednih in digitalnih kompetenc ter stabilizacijo dolgotrajne oskrbe in prepre?evanje izgorelosti.

Doc. dr. **Tit Albreht** in **Sabina Arnault** (Nacionalni inštitut za javno zdravje) sta predstavila podatke o številu maturantov in diplomantov, ki so zaklju?ili razli?ne oblike šolanja v obdobju 2018 – 2024 za naslednje smeri: bolni?ar – negovalec (3. letni program), zdravstveni tehnik (4. letni program), študijska smer zdravstvena nega ter študijska smer babištvo. Predstavila sta tudi Register izvajalcev zdravstvene dejavnosti in zdravstvenih delavcev (RIZDDZ), ki je klju?na podatkovna podlaga za strateško na?rtovanje kadrov v zdravstvu.

Predstavitve so služile kot izto?nice za razpravo na dveh okroglih mizah. Na okrogli mizi **Zdravstvena in babiška nega med kadrovskim pomanjkanjem ter potrebami zdravstvenega in socialnega varstva,** ki jo je moderirala **Metka Plesni?ar,** so nastopili: **Robertina Benkovi?**, mag. **Zdenka Mrak**, doc. dr. **Mojca Dobnik**, **Slavko Bol?evi?**, **Mojca Strgar Ravnik** in **Saša Matko**.

Na okrogli mizi **Strategija razvoja in izobraževanja v zdravstveni negi in babištvu**, ki jo je moderirala **Anita Prelec**, so sodelovali: **Denis Kordež, Adelija Perne, izr. prof. dr. Mateja Lorber, Slavica Mencingar** in **Irena Ileši? ?ujovi?.**

Strokovnjaki so izpostavili, da resnost kadrovske stiske vpliva na varnost, kakovost in dostopnost oskrbe. Pomanjkanje medicinskih sester, babic in drugih strokovnjakov je prisotno na vseh ravneh zdravstvenega sistema – primarni, sekundarni in terciarni ravni, v bolnišnicah, domovih starejših ter pri babiški oskrbi. Posledica sta preobremenjenost in izgorelost obstoje?ega kadra, zato je nujna uvedba sistemskih rešitev: dolgoro?no kadrovsko na?rtovanje, sprejem kadrovskih normativov in standardov, s posebnim poudarkom na zdravstveni negi v socialno varstvenih zavodih, izboljšanje delovnih pogojev, vklju ?no s prilagajanjem pri?akovanjem mlajših zaposlenih glede lažjega usklajevanja zasebnega in poklicnega življenja, pove?anje števila vpisnih mest v izobraževalnih zavodih, razvoj kompetenc, pove?anje avtonomije babic in strateški pristop k zaposlovanju tujega kadra, ki mu je treba nuditi ustrezno podporo na razli?nih podro?jih (koordiniranje njihove zaposlitve in dela, mentorstvo in pomo? pri delu, bivanjskih namestitvah, v zvezi z u?enjem jezika in na splošno pri integraciji v družbo) in pospeševati postopke zaposlovanja, saj njihova dolžina trenutno deluje demotivacijsko.

Pomemben je tudi strateški pristop k mentorstvu študentov ter krepitev ugleda poklicev v zdravstveni in babiški negi in kakovostnega vodenja, s poudarkom na usposabljanju vodstvenega kadra. Pozvano je bilo tudi k spremembi definicije deficitarnosti poklicev v zdravstveni negi in babištvu, ki naj ne temelji zgolj na podatkih o vpisih v izobraževalne programe na podro?ju zdravstvene in babiške nege, ampak naj upošteva predvsem podatke o nezasedenih delovnih mestih.

Skupna ugotovitev posveta, ki ga je vodila državna svetnica **Monika Ažman**, je, da je za stabilen in kakovosten zdravstveni sistem nujna celovita strategija, ki združuje ustrezno kadrovsko in štipendijsko politiko, s poudarkom na management, ki temelji na dokazih, izobraževanje s ciljem razvoja karierne poti, ki omogo?a pridobivanje specialnih in naprednih znanj, motivacijo zaposlenih z ustreznim pla?ilom (izhodiš?na neto pla?a mora odražati pomembnost in zahtevnost poklica) in družbeno podporo poklicem zdravstvene in babiške nege, kot družbeno izjemno pomembnim, spoštovanim in zaželenim poklicem.

Zaklju?ke posvete bo obravnavala pristojna komisija nato pa še plenum Državnega sveta Republike Slovenije. Na podlagi zaklju?kov bo Vladi Republike Slovenije naslovljena pobuda za izboljšanje pogojev

dela in privabljanje ter zadržanje kadra na klju?nih podro?jih zdravstvene oskrbe.